

ВПЛИВ НІТРОГЛІЦЕРИНУ НА ЦЕНТРАЛЬНУ І ПОРТАЛЬНУ ГЕМОДИНАМІКУ ХВОРИХ ПОРТАЛЬНОЮ ГІПЕРТЕНЗІЄЮ

Раммаль А.

городський державний університет, кафедра госпітальної хірургії

Запобігання або зупинка кровотеч з варикозно зширених вен (ВРВ) стравоходу і шлунка є одним основних завдань хірургічного лікування хворих з синдромом портальної гіпертензії.

Важкість стану хворих під час кровотечі і великий ризик оперативного втручання у цьому періоді змушують шукати нові методи консервативного вання, від ефективності яких залежить прогноз ороботи [1, 2].

Мета завдання. Вивчити вплив нітрогліцерину центральну і портальну гемодинаміку у хворих ртальною гіпертензією.

Матеріали та методи. Нами обстежено 36 хво- з цирозом печінки (ЦП), крім того 16 здорових юбровольців склали контрольну групу.

Показники центральної гемодинаміки вивчали ри допомозі ядерного стетоскопу Фірми "Bios" США) а також, за допомогою поліаналізатора ПА 5- 2 Харків (Україна) при цьому визначали серцевий лекс (СІ) Фракцію вигнання (ФВ), ударний об'єм УО), серцевий викид (СВ), загально периферійний ір (ЗПО).

Кровообіг по ворітній вені та печінковій артерії чали методом доплеросонографії за допомогою ультразвукового апарату "Sim - 5000" (Італія).

Нітрогліцерин застосовували у вигляді 1% спир- тового розчину - 10 мл на 400 мл 5% розчину глюко- . Швидкість введення в середньому складала від 15 30 крапель у хвилину (1,5 мл/год.).

Результати та їх обговорення. У контрольній групі під дією нітрогліцерину відмічена тенденція до збільшення значень Фракції вигнання, швидкості вигнання, швидкості наповнення і об'єму серцевого киду. Час вигнання і час наповнення відповідно знижувалися. Отже, нітрогліцерин позитивно впли- ває на скорочувальну можливість міокарда, покра- шуючи систоло-діастолічні показники. Це проявляє- ться збільшенням фракції вигнання, швидкості виг- нання, швидкості наповнення і серцевого викиду.

У 36 хворих ЦП не залежно від стадії печінкової едостатності, (введення нітрогліцерину у дозі 0,43 мг/кг/доб.), викликає достовірне зниження порталь- ного тиску (ПТ) на 28,2%. Одночасно із зниженням ПТ також відбувається статистичне достовірне зни-

ження ворітного кровотоку на 15%. Артеріо-венозне співвідношення у печінці змінювалось у сторону зменшення венозної частки за рахунок збільшення артеріальної у середньому на 15%, що не впливало на сумарний кровоток.

Поряд з вивченням показників портальної гемо- динаміки у цих хворих паралельно визначали часто- ту серцевих скорочень, середній артеріальний і цен- тральний венозний тиск.

Після введення нітрогліцерину виявлена тенден- ція до збільшення числа серцевих скорочень на 21,8%, зниження середньо-артеріального і централь- ного венозного тисків відповідно на 4,2% і 20%.

У процесі розроблення методики застосування нітрогліцерину виникла необхідність уточнити дозу- вання і вияснити швидкість наступу гіпотензивного ефекту у хворих ЦП і ПГ.

За нашими даними гіпотензивний ефект нітроглі- церину на ПТ настає одразу ж після початку внут- рішньовенної інфузії його спиртового розчину. Че- рез одну хвилину після закінчення інфузії, ПТ відно- влюється на 80% початкового рівня, що підтверджу- валось прямими замірюваннями ПТ під час вико- нання черезшкірної черезпечінкової катетеризації ворітної вени.

Використання нітрогліцерину не відображається на функціональному стані печінки.

Під час введення нітрогліцерину у п'яти з 36 хво- рих спостерігались побічні реакції (запаморочення голови, сухість у роті, серцебиття, головні болі), які були причиною припинення ведення препарату.

На нашу думку, гіпотензивний ефект нітрогліце- рину на портальне русло зв'язаний із значним зни- женням загального периферичного опору, в серед- ньому на 19,8%, що приводить до депонування крові у периферичних судинах і зменшення венозного во- роття.

Таким чином, нітрогліцерин у дозі 0,43 мг/кг/доб. достовірно знижує рівень портального тиску, пози- тивно впливає на скорочувальну можливість міокар- да, покращуючи його систоло-діастолічні показники, що дає можливість рекомендувати його застосуван- ня для зупинення кровотеч їх ВРВ стравоходу і шлунка у хворих ПГ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ерамипанцев А.К., Шерцингер А.Г., Боур А.В. Современные подходы к тактике лечения острых пищеводно-желудочных кровотечений у больных с портальной гипертензией. // *Анналы хирургической гепатологии.* - 1998. - Т. 3, №3, -С 141-142.
2. Русин В.І., Переста Ю.Ю. Застосування нітрогліцерину при кровотечах з варикозних вен стравоходу у шлунку // *Науковий вісник Ужгородського університету.* - Сер. "Медицина". - Вип. 2. - Ужгород, 1995, - С. 32-35.

РЕЗЮМЕ

Влияние нитроглицерина на центральную и портальную гемодинамику у больных портальной гипертензией

Раммаль А.

С целью изучения влияния нитроглицерина на центральную и портальную гемодинамику обследовано 36 больных с циррозом печени и 16 здоровых добровольцев для контроля. Определено, что нитроглицерин в дозе 0,43 мг/кг/сут. достоверно снижает уровень портального давления, улучшает систоло-диастолические показатели миокарда, что дает возможность рекомендовать его применение для остановки варикозных кровотечений.

SUMMARY

The influence of nitroglycerin on central and portal hemodynamics in patients with portal hypertension

A.Rammal

With the aim of the study of the effect of nitroglycerin on central and portal hemodynamics 36 patients with liver cyrrhosis and 16 healthy voluntaries for control were examined. It was established that nitroglycerin in 0/43 mg/kg/day dose decreases for sure the level of portal tension, improves systolic-diastolic indices of the myocard, - this allows to recommend it to application for the control of variceal bleedings.
